

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
Internet: <http://www.sglasnik.org>
E-mail: sglasnikrs@blic.net
sgl.finance@blic.net
sgl.oglasni@blic.net

Петак, 3. април 2009. године
БАЊА ЛУКА
Број 25 Год. XVIII

Жиро-рачуни: НЛБ Развојна банка а.д.
Бања Лука 562-099-00004292-34
Volksbank а.д. Бања Лука
567-162-1000010-81
Нова бањалучка банка АД Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39

459

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ХЕМИКАЛИЈАМА

Проглашавам Закон о хемикалијама, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет осмој сједници, одржаној 10. марта 2009. године - а Вијеће народа 23. марта 2009. године потврдило да усвојеним Законом о хемикалијама није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-281/09
24. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др Рајко Кузмановић, с.р.

ЗАКОН

О ХЕМИКАЛИЈАМА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Овим законом уређују се класификација, паковање и обиљежавање опасних хемикалија; размјена података о хемикалијама кроз безбједносно-технички лист; интегрални инвентар хемикалија произведених и увезених; добра лабораторијска пракса; ограничења и забране супстанци које изазивају забринутост; услови за увоз и извоз хемикалија за које је прописан поступак претходне сагласности; одобрења за вршење дјелатности производње, промета и коришћења опасних хемикалија; систематско праћење хемикалија; стављање на тржиште детергената; надзор и друга питања од значаја за безбједно управљање хемикалијама.

(2) Овај закон заснива се на начелу да произвођачи, увозници или крајњи корисници треба да обезбиједи да производе, протрају на тржиште или користе супстанце које немају штетно дејство на људско здравље или животну средину.

(3) Одредбе овог закона засноване су на начелу предострожности.

Члан 2.

(1) Поједини изрази употријебљени у овом закону имају следеће значење:

а) хемикалија означава хемијску супстанцу и хемијски препарат који садржи хемијску супстанцу;

б) хемијска супстанца (у даљем тексту: супстанца) означава хемијски елемент или његово једињење у природном стању или добијено у производном процесу, укључујући адитиве потребне за очување његове стабилности и нечистоће које произилазе из производног процеса, а искључујући растварач који се може издвојити без утицаја на стабилност супстанце или промјену њеног састава;

в) хемијски препарат (у даљем тексту: препарат) означава смјесу или раствор састављен од двије или више супстанци;

г) полимер означава супстанцу састављену од молекула које карактерише ланац једне или више врста мономерних јединица. Молекуларне масе тих молекула морају бити расподијељене унутар подручја у коме се разлике у молекуларној маси могу прије свега приписати разликама у броју мономерних јединица.

1) Полимер садржи:

- више од 50% масеног удјела молекула са најмање три мономерне јединице (мономерна јединица означава мономерне супстанце у полимеру послје реакције) које су ковалентном везом повезане са најмање једном другом мономерном јединицом или другим реактантом,

- мање од 50% масеног удјела молекула исте молекулске масе;

д) мономер означава супстанцу која може да успоставља ковалентне везе са ланцем других сличних или различитих молекула, под условима релевантне реакције формирања полимера која се користи за дати процес;

ђ) производ (или артикл) означава предмет којем се током производње даје одређен облик, површина или изглед који одређују његову функцију више него његов хемијски састав;

е) међупроизвод означава супстанцу која се троши, употребљава или производи за хемијску обраду ради претварања у другу супстанцу (у даљем тексту: синтеза);

1) неизоловани међупроизвод означава међупроизвод који се за вријеме синтезе не уклања намјерно (осим ради узимања узорка) са опреме на којој се врши синтеза. Та опрема обухвата посуду за реакцију, пратећу опрему и сву опрему кроз коју супстанца пролази за вријеме сталног или серије процеса, као и цијеви за пренос из једне у другу посуду ради наредног корака у реакцији, али не обухвата резервоаре или друге посуде у којима се супстанца складишти послје производње,

2) међупроизвод изолован на лицу мјеста означава међупроизвод који не испуњава критеријуме за неизоловани међупроизвод и чија се производња као и синтеза друге супстанце из истог међупроизвода врши на истом мјесту, од стране једног или више правних лица,

3) транспортовани изоловани међупроизвод означава међупроизвод који не испуњава критеријуме за неизоловани међупроизвод, и који се транспортује или испоручује на друга мјеста;

ж) добра лабораторијска пракса означава систем квалитета који се односи на организационе поступке и услове под којима се претклиничка испитивања планирају, обављају, надгледају, биљеже, архивирају и приказују, а који обезбјеђују сигурност по здравље људи и животну средину;

з) акредитовање означава атестирање од треће стране, које се односи на тијело за оцјењивање усклађености или лабораторију, а користи се као званичан доказ о његовој компетентности за обављање специфичних задатака оцјењивања усклађености, односно испитивања;

и) акредитована лабораторија означава испитну лабораторију која је прошла процедуру акредитовања у складу са међународним стандардом ISO/IEC 17025 или са стандардом BAS ISO/IEC 17025;

ј) произвођач производа (артикла) означава свако физичко или правно лице које производи артикл на простору Републике Српске (у даљем тексту: Република);

к) руковање означава производњу, прераду, паковање, складиштење, промет, транспорт, продају и коришћење хемикалија или било коју другу активност при којој се користе хемикалије;

л) регистрант означава произвођача или увозника супстанце, или произвођача или увозника производа (артикла), који подноси захтјев за регистрацију за супстанцу или производ;

љ) увозник означава свако физичко или правно лице које ради обављања регистроване дјелатности увози хемикалије у Републику;

м) стављање на тржиште означава испоруку или стављање на располагање трећем лицу на територији Републике, било уз надокнаду или без надокнаде; увоз се сматра стављање на тржиште;

н) снабдјевач јесте произвођач, увозник, дистрибутер или крајњи корисник који ставља хемикалију на тржиште Републике;

њ) крајњи корисник означава свако физичко или правно лице са сједиштем у Републици, осим произвођача и увозника, које користи супстанцу саму или у производу у индустријске или професионалне свхре, укључујући и лице које врши реимпорт;

о) дистрибутер или потрошач се не сматра крајњим корисником;

п) актери у ланцу испоруке означава све произвођаче и / или увознике и / или даље кориснике у ланцу испоруке;

р) мјесто производње означава једну локацију, на којој се, у случају већег броја произвођача супстанце, извесни објекти инфраструктуре међусобно дијеле;

с) супстанца са постепеним увођењем означава супстанцу која испуњава бар један од следећих критеријума:

1) налази се на листи Европског пописа постојећих комерцијалних хемијских супстанци,

2) произведена је у некој од земаља Европске заједнице (у даљем тексту: ЕЗ) или у земљама које су приступиле Европској унији 1. јануара 1995. године или 1. маја 2004. године, али је произвођач или увозник нису пласирали на тржиште, најмање једном током петнаест година прије ступања на снагу овог закона, под условом да произвођач или увозник има документованих доказа за то,

3) произвођач или увозник ју је пласирао на тржиште у Заједници, или земљама које су приступиле Европској унији 1995/2004. године, прије ступања на снагу овог закона, и сматрало се да је пријављена у складу са тачком 8. члана 1. Директиве 67/548/ЕЕЗ, али не испуњава дефиницију полимера дату у овом закону, под условом да произвођач или увозник има документован доказ за то;

т) научна истраживања и развој означава сваки научни експеримент, анализу или хемијско истраживање који се врше под контролисаним условима у обиму мањем од једне тоне годишње;

ћ) истраживање и развој производа и процеса означава сваки научни развој који се односи на развој производа или даљи развој супстанце, саме, у препаратима или у производима, за вријеме чега се користе пилот-постројења или пробна производња за развој производног процеса и / или тестирање области примјене супстанце;

у) употреба супстанце од стране регистранта означава индустријску или професионалну употребу супстанце од стране подносиоца захтјева за регистрацију супстанце;

ф) потпуни извјештај о студији означава комплетан и свеобухватан опис активности извршене ради добијања неопходних информација; покрива потпуни научни документ објављен у литератури који описује спроведену студију или потпуни извјештај који је припремила кућа која врши тестирање и који описује наведену студију;

х) сажети опис истраживања означава детаљан резиме циљева, метода, резултата и закључака, потпуног извјештаја о студији који даје довољно информација да би се дала независна оцјена студије, уз смањење потребе за консултовањем потпуног извјештаја о студији;

ц) резиме студије означава скраћени приказ циљева, метода, резултата и закључака комплетног истраживања који обезбјеђује довољно информација да би се направила процјена релевантности студије;

ч) ограничење означава сваки услов за забрану или саму забрану производње, употребе или пласмана на тржиште;

ц) испоручилац супстанце или производа означава сваког произвођача, увозника, даљег корисника или дистрибутера који пласира на тржиште супстанцу, саму или у препарату, или препарат;

ш) испоручилац артикла означава сваког произвођача, увозника, дистрибутера или другог актера у ланцу испоруке, који пласира артикле на тржиште;

а.а) прималац супстанце или препарата означава даљег корисника или дистрибутера којем се испоручује супстанца или препарат;

а.б) прималац производа означава индустријског или стручног корисника или дистрибутера којем се производ испоручује, али не укључује потрошача;

а.в) могућност излагања означава низ услова, укључујући оперативне услове и мјере контроле ризика, који описују како се супстанца производи или употребљава за вријеме свог животног циклуса и како произвођач или увозник контролише или препоручује даљним корисницима како да контролишу излагање људи и животне средине; ове могућности излагања могу покривати специфичан процес или више процеса, или употреба зависно од случаја;

а.г) категорија употребе и излагања односи се на сценарио излагања који покрива широк спектар процеса или употреба, када су процеси или употребе повезане, макар минимално, у условима кратког описа употребе;

а.д) хемијски назив према IUPAC номенклатури јесте назив хемикалије идентификован у номенклатури Међународне уније за чисту и примијењену хемију;

а.ђ) детергент јесте супстанца или препарат који садржи сапуне, односно друге сурфактанте (површински активне хемикалије) и користи се за прање и чишћење; у детергенте спадају и помоћни препарати за прање (претпрање, испирање или избјељивање одјеће), омекшивачи рубља, препарати за друга чишћења и слично;

а.е) прање јесте чишћење веша, судова и осталих тврдох површина;

а.ж) чишћење је дефинисано стандардом ISO 862/84;

а.з) сурфактант (површински активна хемикалија) јесте било која органска супстанца, односно препарат који

има површинска активна својства и који садржи једну или више хидрофилних и хидрофобних група које су способне да смање површински напон воде формирајући раширен или адсорбујући монослој на додиру вода-ваздух и створе емулзију, односно микроемулзију, односно мицеле, као и да се адсорбују на додиру вода - чврста површина;

а.и) примарна биоразградљивост јесте структурна промјена сурфактанта под дејством микроорганизама чије се губи његова површински активна способност због разградње његове структуре;

а.ј) потпуна аеробна биоразградљивост је такав ниво биоразградљивости да се сурфактант уз помоћ микроорганизама у присуству кисеоника потпуно разгради на угљен диоксид, воду и минералне соли;

а.к) поступак претходног пристанка (Prior Informed Consent, у даљем тексту: PIC) је поступак према којем се хемикалије које су забрањене, или чија је употреба ограничена у држави извозници, смију извозити само ако се о томе претходно обавијести држава увозница; хемикалије које су на PIC попису могу се извозити само уз пристанак државе увознице; ако држава увозница не пристане на увоз, обавезна је на свом подручју поступити у складу са том одлуком;

а.л) забрањена хемикалија значи:

1) хемикалија опште употребе чије су све употребе у оквиру једне или више категорија или поткатегија забрањене путем коначног регулаторног поступка ЕЗ у циљу заштите здравља људи и животне средине или

2) хемикалија за коју није добијено одобрење за прву употребу или је повучена од стране индустрије са тржишта;

а.љ) строго ограничена хемикалија је:

1) хемикалија чија готово сва коришћења потпадају под једну или више категорија или поткатегија које су забрањене коначним регулаторним поступком, али чија је употреба у одређене специфичне сврхе дозвољена или

2) хемикалија намијењена за готово сва коришћења која је одбијена или повучена од стране индустрије било са тржишта ЕЗ било из даљег разматрања у поступку обавјештавања, регистрације или процеса одобравања и гдје постоји забринутост због ризика по здравље људи и животну средину;

а.м) надлежни орган у смислу овог закона је Министарство здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: Министарство);

а.н) акти донесени на основу коначног регулативног поступка имају за циљ забрану или строго ограничење употребе неке хемикалије и

а.њ) глобално хармонизован систем (Globally Harmonized System, у даљем тексту: GHS) означава систем за стандардизацију и хармонизацију класификације и обиљежавања хемикалија.

Члан 3.

Грамматичка терминологија коришћења мушког рода у тексту овог закона подразумијева укључивање оба пола.

Члан 4.

(1) Одредбе овог закона не примјењују се на:

а) лијекове и медицинска средства која се користе у хуманој и ветеринарској медицини,

б) радиоактивне хемикалије и радиоактивни отпад,

в) хемикалије које се налазе под надзором царине и које су привремено ускладиштене или које су у транзиту, али подлијежу процедури праћења уласка и изласка из земље,

г) транспорт опасних хемикалија жељезницом, копненим путевима, копненим водотоковима, морем, ваздухом и поштанским прометом,

д) супстанце и препарате који се у смислу прописа који уређују материју управљања отпадом сматрају отпадом,

ђ) козметичке производе (средства за личну хигијену, његу и уљепшавање лица и тијела),

е) дуванске производе,

ж) адитиве и зачине који се налазе у храни за људе и животиње,

з) неиздвојени полупроизвод.

(2) Одредбе овог закона које се односе на инвентар хемикалија, осим у дијелу који се односи на достављање података за Интегрални инвентар хемикалија и супстанци које изазивају забринутост, не примјењују се на хемикалије које се у финалном облику стављају на тржиште као:

а) биоцидни производи који су регулисани посебним законом,

б) средства за заштиту биља која су регулисана посебним законом.

(3) Одредбе овог закона које се односе на увоз и извоз опасних хемикалија не примјењују се на:

а) хемијско оружје и прекурсоре за хемијско оружје,

б) прекурсоре опојних дрога и психотропних супстанци,

в) стрелива и експлозиве,

г) минерална ђубрива,

д) храну за људе и животиње која садржи опасну хемикалију као адитив или зачин,

ђ) хемикалије које се користе у сврхе научног истраживања и развоја у количинама које неће утицати штетно на здравље људи и животну средину, а највише у количинама до 10 кг, за сваку хемикалију приликом сваког увоза.

(4) Одредбе овог закона које се односе на класификацију, обиљежавање и паковање не примјењују се на хемикалије када се те хемикалије у финалном облику стављају на тржиште као:

а) лијек или медицинско средство које се користи у хуманој медицини или ветерини,

б) козметички производ,

в) адитиви и зачини када се налазе у храни за људе или животиње.

(5) Одредбе овог закона не примјењују се на средства за заштиту биља у дијелу који регулише добијање дозволе за стављање у промет и коришћење средстава за заштиту биља (регистрација), употребу и надзор над средствима за заштиту биља, што се регулише посебним законом.

Члан 5.

(1) На средства за заштиту биља одредбе овог закона у потпуности се примјењују у дијелу којим се регулишу: класификација, паковање и обиљежавање, добра лабораторијска пракса, поступак сагласности по претходном обавјештењу (PIC), утврђивање услова за складиштење опасних хемикалија и производа у производњи и промету на велико средстава за заштиту биља.

(2) Одредбе овог закона односе се и на оне супстанце или производе за које министар здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: министар) у прописаном поступку утврди да могу утицати штетно на здравље људи и животну средину.

II - КЛАСИФИКАЦИЈА, ПАКОВАЊЕ И ОБИЉЕЖАВАЊЕ ХЕМИКАЛИЈА

1. Класификација, паковање и обиљежавање

Члан 6.

(1) Правно лице које као регистровани произвођач или увозник ставља опасну хемикалију или производ који је садржи на тржиште дужан је да ту опасну хемикали-

ју или производ класификује, обилежи и пакује у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(2) Поступак класификације, обилежавања и паковања хемикалија врши се у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обилежавање хемикалија, који се преузима из Европске уније (у даљем тексту ЕУ).

(3) Класификација, обилежавање и паковање не односи се на хемикалије:

а) које су под царинским надзором у царинским складиштима или слободним зонама ради поновног извоза или транзита ако се на њима не спроводи поступак прераде или обраде;

б) које се користе у научноистраживачке сврхе и развој и не стављају се на тржиште, а користе се под контролисаним условима и са смањеном изложеношћу.

Члан 7.

Ако земља увозник захтијева од извозника из Републике да хемикалију класификује, обилежи и упакује на другачији начин него што је прописано овим законом, то је дозвољено само ако је тражени поступак у складу са међународним стандардима.

2. Поступак класификације

Члан 8.

(1) Опасне хемикалије су хемикалије које се могу класификовати у најмање једну од класа опасности.

(2) На основу процјене опасности хемикалије и на основу утврђених критеријума врши се класификација хемикалије или одређеног производа у одређене класе опасности према њиховим физичким и хемијским својствима, својствима која утичу на живот и здравље људи, као и својствима која утичу на животну средину.

(3) Министар општим актом прописује класе опасности, критеријуме за класификацију хемикалија и одређених производа у те класе и поступак класификације.

Члан 9.

(1) Супстанца се класификује у складу са класификацијом супстанце истог хемијског састава из Списка класификованих супстанци у ЕУ.

(2) Списак класификованих супстанци садржи опасне супстанце које су јединствено класификоване и обилежене у ЕУ.

(3) Министарство редовно ажурира списак из става 1. овог члана у циљу усклађивања са Списком опасних супстанци које су јединствено класификоване и обилежене у ЕУ,

(4) Ако се супстанца не налази на Списку класификованих супстанци у ЕУ, класификација те супстанце врши се на основу анализе постојећих података о својствима те супстанце, односно на основу резултата нових испитивања њених својстава и упоређивања тих података, односно резултата са утврђеним критеријумима за класификацију хемикалије у одређене класе опасности.

(5) Списак класификованих супстанци објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 10.

Класификација препарата врши се методом израчунавања опасности препарата на основу података о својствима супстанци садржаних у препарату, на основу анализе постојећих података о опасности коју тај препарат представља, односно директним експерименталним испитивањима својстава препарата која утичу на живот и здравље људи и упоређивањем тих података, односно резултата са утврђеним критеријумима за класификацију хемикалије у одређене класе опасности.

Члан 11.

(1) У поступку класификације хемикалија могу се користити подаци из епидемиолошких студија, статистички

подаци о професионалним обољењима, односно подаци о њиховом утицају у случају излагања људи приликом хемијског удеса и подаци добијени другим прихватљивим поступцима утврђивања својстава хемикалије.

(2) Докази о опасности хемикалија добијени испитивањима на животињама користе се без обзира на недостатке налаза о тим ефектима на људе у студијама и истраживањима из става 1. овог члана.

(3) Својства хемикалија у циљу класификације одређују се за онај облик, односно физичко стање хемикалије у коме се она користи, односно у ком облику ће се ставити на тржиште.

Члан 12.

(1) Опасне супстанце за које се врше нова испитивања у циљу процјене њихове опасности у поступку класификације пошто се не налазе на Списку класификованих супстанци ЕУ, треба да се испитују тако да се не користе кичмењаци гдје год је то могуће.

(2) У сврху класификације хемикалије забрањено је спровођење испитивања на приматима.

3. Методе испитивања, паковање и обилежавање

Члан 13.

(1) Нова испитивања хемикалија у поступку класификације хемикалије врше се по прописаним методама.

(2) Подаци о токсиколошким и екотоксиколошким испитивањима добијају се у лабораторијама које су усклађене са принципима добре лабораторијске праксе.

(3) Министар ће општим актом прописати методе испитивања за сврху процјене опасности у поступку класификације хемикалије и друге прихватљиве начине утврђивања својстава хемикалије.

Члан 14.

(1) Правно лице регистровано за производњу или увоз опасних хемикалија, када ставља на тржиште хемикалије или производе класификоване као опасне, дужно је да обезбједи паковање које одговара својствима опасне хемикалије и сврси и начину коришћења те хемикалије, као и да то паковање обилежи на начин прописан овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(2) Начин обилежавања и паковања опасних хемикалија зависи од тога да ли су оне запаковане у једном паковању или се налазе у унутрашњем и спољашњем паковању, односно да ли су исто запаковане за стављање на тржиште и за транспорт.

(3) Обилежавање на паковању опасне хемикалије или одређеног производа мора нарочито да садржи: трговачко име хемикалије, имена опасних хемикалија садржаних у препарату, назив и сједиште произвођача или увозника, количину хемикалије у паковању, као и графичке приказе, ознаке упозорења и обавјештења о опасности и текст који указује на опасна својства хемикалије,

(4) Обилежавање на паковању мора бити на једном од језика који је у службеној употреби у Републици.

Члан 15.

(1) Опасна хемикалија се може ставити у промет само у оригиналном паковању произвођача опасне хемикалије, у количинама прилагођеним потребама тржишта и у амбалажи која осигурава једноставно и сигурно коришћење.

(2) Опасна хемикалија мора бити обилежена тако да је могуће распознавање опасности и од стране лица са посебним потребама.

(3) Паковања за опасне хемикалије, укључујући и хемикалије које се налазе у општој употреби у малопродаји не смију изгледом сличити паковањима у којима се држе храна или предмети опште употребе и морају имати сигурносни затварач који онемогућава отварање паковања од стране дјете те не смију бити израђена од лако ломљивог материјала.

Члан 16.

Произвођач или увозник који ставља на тржиште опасну хемикалију или одређени производ који није опасан, али садржи барем једну супстанцу која је класификована као опасна дужан је приликом рекламирања да истакне њена опасна својства и да начином рекламирања не доведе њене кориснике у заблуду око опасних својстава хемикалије, односно производа.

Члан 17.

Министар општим актом прописује начин паковања, обиљежавања и рекламирања опасне хемикалије и одређеног производа, у зависности од њихове класификације и начин обиљежавања у зависности од начина паковања, као и начин обиљежавања препарата који није опасан, али садржи макар једну опасну хемикалију.

Члан 18.

(1) Правно лице које ставља опасну хемикалију у промет дужно је да прикупља и чува све податке о опасним хемикалијама који се односе на класификацију и обиљежавања, као и друге податке који су му потребни у сврху спровођења одредби овог закона најмање десет година након посљедње производње или стављања на тржиште и коришћења хемикалије.

(2) На захтјев Министарства снабдјевач је дужан доставити податке из става 1. овог члана.

(3) Ако је правно лице које ставља опасну хемикалију у промет престало са радом или је своје послове или дио својих послова уступило трећем лицу, обавеза чувања података прелази на треће лице, односно одговорно лице у правном лицу доставља те податке Министарству са образложењем.

4. Размјена података о хемикалијама кроз безбједносно-технички лист

Члан 19.

(1) Произвођач, увозник, даљи корисник или дистрибутер опасне хемикалије и средства за заштиту биља, који ставља на тржиште опасну хемикалију појединачно или производ, обавезан је да пружи примаоцу хемикалије или производа, безбједносно-технички лист (safety data sheet), (у даљем тексту: БТЛ) са подацима о безбједности урађен у складу са овим законом и општим актима донесеним на основу њега.

(2) Подаци наведени у БТЛ морају да одговарају информацијама из извјештаја о безбједности хемикалије, ако је сачињен, а сценарио изложености мора бити наведен у анексу БТЛ.

(3) БТЛ се доставља:

а) ако опасна хемикалија или производ испуњавају критеријуме да буду класификовани као опасни у складу са овим законом, или

б) ако је опасна хемикалија перзистентна, биоакумулативна и токсична (у даљем тексту: ПБТ) или веома перзистентна и веома биоакумулативна (у даљем тексту: вПвБ), или

в) ако је опасна хемикалија уврштена у одговарајући списак опасних хемикалија у ЕУ из разлога различитих од оних који су наведени у т. а) и б) овог става.

(4) БТЛ са подацима о безбједности доставља се на једном од језика који је у службеној употреби у Републици.

(5) Изузетно од става 4. овог члана, БТЛ може бити написан на неком од страних језика, и то за количину хемикалије мању од 50 кг годишње за индустријску или лабораторијску употребу, и то под условом:

а) да је БТЛ урађен у складу са овим законом и општим актом којим се уређује испуњавање БТЛ,

б) да се уз БТЛ достави упутство за безбједно руковање, са неопходним подацима из БТЛ на једном од језика који је у службеној употреби у Републици.

(6) Снабдјевач опасном хемикалијом или производом који је у законској обавези да уради БТЛ један примјерак истог доставља Министарству.

Члан 20.

БТЛ садржи датум израде и податке за сљедеће наслове:

а) идентификација опасне хемикалије или производа и подаци о правном или физичком лицу које ставља хемикалију у промет,

б) идентификација опасности,

в) подаци о саставу препарата,

г) мјере прве помоћи,

д) мјере за сузбијање пожара,

ђ) мјере у случају акцидента насталог испуштањем хемикалије,

е) информације о начину руковања, употребе и складиштења,

ж) надзор над изложеношћу и лична заштита,

з) физичко-хемијска својства,

и) стабилност и реактивност,

ј) токсиколошки подаци,

к) екотоксиколошки подаци,

л) информације о одлагању,

љ) информација о безбједном начину транспорта,

м) подаци о законским прописима који су обавезујући,

н) остали подаци.

Члан 21.

(1) Произвођач, увозник и крајњи корисник у обавези су извршити процјену о безбједности хемикалије и обезбједити да подаци у БТЛ буду у складу са подацима у тој процјени.

(2) Ако је БТЛ урађен за неки од производа који садржи више супстанци, а учесник у ланцу снабдијевања је припремио процјену о безбједности тог производа, довољно је да подаци у БТЛ буду у складу са извјештајем о безбједности производа, умјесто са извјештајима о безбједности урађеним за сваку супстанцу у производу појединачно.

(3) Снабдјевач је дужан на захтјев примаоца обезбједити примаоцу БТЛ и кад он набавља препарат који није класификован као опасан, ако садржи:

а) најмање једну хемијску супстанцу класификовану као опасну по људско здравље и животну средину у количини од најмање 1% од масе препарата који није у гасовитом стању, односно најмање 0,2% од запремине препарата који је у гасовитом стању; или

б) најмање једну супстанцу, у количини од најмање 0,1% од масе препарата који није у гасовитом стању, која испуњава критеријуме за идентификацију као ПБТ или вПвБ, или је уврштена у одговарајући попис у ЕУ из разлога различитих од оних који су наведени у тачки (а) овог члана; или

в) супстанцу за коју су прописане максимално дозвољене концентрације у радној средини у Републици.

Члан 22.

Када је за опасне хемикалије или препарате који се нуде или продају у општој употреби пружено довољно информација како би корисници могли предузети потребне мјере за заштиту здравља људи и заштиту животне средине, БТЛ се не мора подносити, осим ако то затражи даљи корисник или дистрибутер.

Члан 23.

(1) Снабдјевач који је у обавези да уради БТЛ дужан је да врши измјене и допуне садржаја БТЛ у складу са новим сазнањима о опасној хемикалији, нарочито о сазна-

њима о мјерама које могу утицати на смањење ризика или о сазнањима о непознатим опасностима од хемикалије, као и о законским одлукама у вези са ограничењем или забраном производње опасне хемикалије или производа, стављањем на тржиште или коришћењем истих.

(2) Измијењен и допуњен БТЛ снабдјевач је дужан доставити дистрибутеру или крајњем кориснику коме је хемикалија испоручена у претходних 12 мјесеци.

(3) Измијењен и допуњен БТЛ мора да садржи напомену: "ревидиран" и датум кад су извршене измјене.

(4) Лица која користе опасне хемикалије дужна су да поспе у складу са предложеним мјерама из БТЛ у сврху предострожности у заштити здравља људи и заштити животне средине.

(5) Нова сазнања о опасним својствима хемикалије, као и друге информације које су везане за безбједност у вези са хемикалијом, обавезни су да међусобно размјењују сви у ланцу снабдијевања.

(6) Радницима који рукују опасним хемикалијама или производима приступ информацијама о хемикалији и опасностима којима они могу бити изложени у току свог рада са хемикалијом или производом обезбјеђује послодавац.

(7) БТЛ се обезбјеђује без накнаде у писаној или у електронској форми.

(8) Министар општим актом прописује садржај и начин израде БТЛ, хемикалије за које је потребно урадити БТЛ, као и критеријуме за идентификацију супстанци као ПБТ или вПвБ.

5. Процјена безбједности хемикалије

Члан 24.

(1) Извјештај о безбједности хемикалије из члана 21. став 2. овог закона је документ о процјени безбједности хемикалије и мјерама за смањење и контролу ризика урађен од стране овлашћене институције.

(2) Министар општим актом прописује услове које морају испуњавати институције које врше процјену безбједности хемикалије, начин провјере испуњености тих услова и начин израде извјештаја о безбједности хемикалије.

(3) Министар издаје одобрење овлашћеној институцији за израду процјене безбједности хемикалије.

(4) Одобрење из става 3. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 25.

(1) Ради сачињавања извјештаја о безбједности хемикалије врши се процјена безбједности хемикалије.

(2) Процјена безбједности хемикалије се састоји из двије фазе:

а) у првој фази процјене безбједности хемикалије врши се процјена опасности од хемикалије по људе и животну средину а на основу физичких и хемијских својстава хемикалије и процјена да ли супстанца испуњава критеријуме за идентификацију као ПБТ или вПвБ.

б) у другој фази процјене безбједности хемикалије утврђује се процјена безбједности и карактеризација хемикалије за коју је у првој фази утврђено да је опасна, да ли иста испуњава критеријуме за идентификацију као ПБТ или вПвБ.

(3) Процјена изложености и карактеризација ризика утврђује се за све идентификоване начине коришћења опасне хемикалије, што мора бити наведено и у БТЛ.

Члан 26.

(1) По утврђеној процјени безбједности хемикалије, потребно је утврдити и мјере за смањење и контролу ризика који представља опасна хемикалија.

(2) Министар општим актом прописује начин процјене безбједности хемикалије, садржај извјештаја о безбјед-

ности хемикалије и приједлог мјера за смањење и контролу ризика од хемикалије.

Члан 27.

(1) Произвођач, увозник или крајњи корисник који ставља опасну хемикалију на тржиште може поднијети образложен захтјев Министарству да у БТЛ, као и у образложењу на паковању, умјесто имена одређене опасне супстанце или супстанци садржаних у препарату стави уобичајен назив за ту хемикалију или назив који идентификује најважнију функционалну хемијску групу, ако стављање назива одређених опасних супстанци у БТЛ и на паковању може да представља повреду пословне тајне или права на интелектуалну својину.

(2) Министарство врши процјену оправданости захтјева из става 1. овог члана у складу са критеријумима утврђеним овим законом и доноси рјешење.

(3) На рјешење из става 2. овог члана није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.

(4) За процјену оправданости захтјева о коришћењу другачије идентификације супстанце или супстанце садржане у препарату и издавање рјешења подносилац захтјева плаћа накнаду.

6. Складиштење опасних хемикалија

Члан 28.

(1) Правно лице које рукује опасном хемикалијом обавезно је да складишти опасну хемикалију тако да она не угрожава здравље људи или животну средину у складу са овим законом.

(2) Министар општим актом прописује услове под којима се може складиштити опасна хемикалија или производ.

(3) Правна и физичка лица која рукују опасном хемикалијом или производом дужна су да сакупљају, складиште и безбједно одлажу остатке опасних хемикалија или амбалажу од истих у складу са прописима о збрињавању опасног отпада.

Члан 29.

(1) Опасна хемикалија која се ставља на тржиште као производ намијењен широкој потрошњи може да се продаје у специјализованим продавницама за хемикалије, а у другим продавницама морају да се обезбиједи посебни услови за складиштење.

(2) Министар општим актом прописује посебне услове за малопродајне објекте из става 1. овог члана за држање опасних хемикалија и начин обиљежавања тог простора.

(3) За утврђивање испуњености услова из става 1. овог члана подносилац захтјева плаћа накнаду.

III - ИНТЕГРАЛНИ ИНВЕНТАР ХЕМИКАЛИЈА

Члан 30.

(1) Интегрални инвентар хемикалија које се налазе на тржишту Републике састоји се од Инвентара хемикалија, Инвентара биоцида и Инвентара средстава за заштиту биља, а води га Министарство.

(2) Податке потребне за Интегрални инвентар обавезни су доставити произвођачи или увозници опасних хемикалија на основу одредби овог закона, за биоциде на основу одредби посебног закона о биоцидима, а податке о средствима за заштиту биља доставља орган надлежан за стављање на тржиште средстава за заштиту биља на основу посебног закона који уређује област средстава за заштиту биља.

(3) Интегрални инвентар води се као електронска база података.

(4) Министар општим актом прописује начин вођења Интегралног инвентара.

Члан 31.

(1) Произвођач или увозник опасне хемикалије која се производи или увози изнад прописане доње границе на годишњем нивоу у Републици дужан је да ту хемикалију упише у Инвентар хемикалија.

(2) Министар општим актом прописује начин вођења Инвентара хемикалија, доњу границу за увоз или производњу опасне хемикалије изнад које се хемикалија уписује у инвентар, хемикалије које се не уписују у инвентар као и производе за које је обавезан упис у Инвентар хемикалија.

Члан 32.

(1) Снабдјевач одређене врсте и количине опасне хемикалије дужан је да именује лице које се стара о правилном управљању тим хемикалијама (у даљем тексту: савјетник за хемикалије).

(2) Савјетник за хемикалије мора да има одговарајућу стручну спрему и посебна знања у вези са врстом и обимом послова са опасним хемикалијама у правном лицу.

(3) Савјетник за хемикалије мора бити у сталном радном односу код произвођача, а код увозника хемикалија може бити стално запослен, или повремено ангажован, зависно од врсте и обима посла увозника.

(4) Министар именује овлашћено лице за провјеру посебних знања за савјетника за хемикалије.

Члан 33.

(1) Произвођач или увозник опасне хемикалије или производа дужан је прије отпочињања производње или увоз истих да поднесе захтјев Министарству за упис хемикалије из члана 31. став 1. овог закона у Инвентар хемикалија.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи: назив и сједиште произвођача или увозника, порески идентификациони број, врсту дјелатности, име одговорног лица у правном лицу а гдје постоји и име савјетника за хемикалије.

(3) Произвођач и увозник из става 1. овог члана је дужан да достави досије о хемикалији и једном годишње, најкасније до 1. марта текуће године достави БТЛ за опасну хемикалију коју је произвео или увезао у претходној години.

Члан 34.

(1) Произвођач или увозник је дужан сачинити досије о опасној хемикалији на основу евиденције о хемикалији коју је обавезан да води.

(2) Евиденцију из става 1. овог члана дужан је да води и дистрибутер и крајњи корисник.

(3) Евиденција из става 1. овог члана садржи податке о идентитету хемикалије, дистрибутерима, односно крајњим корисницима којима је та хемикалија испоручена, као и о количинама хемикалије која је произведена, која је испоручена као и податак о збирним количинама хемикалија које су продате тим купцима.

(4) Лице из ст. 1. и 2. овог члана евиденцију о опасним хемикалијама чува најмање пет година од дана када је посљедњи пут произвео, ставио у промет или употребу.

(5) Досије о хемикалији нарочито садржи: трговачко име хемикалије, податке о произвођачу ако се хемикалија увози, податке о количинама, податке о начину коришћења којих је произвођач или увозник свјестан, податке о хемијском саставу и друго.

(6) Министар општим актом прописује садржај досијеа и начин вођења евиденције о хемикалији.

Члан 35.

(1) Министарство у року од 90 дана од дана пријема досијеа о хемикалији и БТЛ провјерава потпуност података у досијеу и БТЛ.

(2) Ако су подаци потпуни, Министарство уписује опасну хемикалију у Инвентар хемикалија и додјељује јој инвентарски број.

(3) Подносиоцу досијеа који је испунио услове из става 2. овог члана Министарство издаје рјешење.

(4) На рјешење из става 3. овог члана не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

(5) За упис у Инвентар хемикалија и провјеру података из досијеа подносилац плаћа накнаду.

Члан 36.

(1) Страни произвођач који ставља опасну хемикалију на тржиште може овластити лице које има сједиште у Републици да заступа његове интересе у поступку уписивања опасне хемикалије у Инвентар хемикалија и другим обавезама у складу са овим законом.

(2) Доказ о овлашћењима из става 1. овог члана произвођач је дужан доставити Министарству.

IV - ДОБРА ЛАБОРАТОРИЈСКА ПРАКСА

Члан 37.

Лабораторије које врше квалитативна и квантитативна испитивања хемикалија за сврхе класификације у опасне хемикалије, као и контролу да ли паковање одговара захтјевима прописаним овим законом или прописима донесеним на основу њега, морају бити акредитоване за испитивање тим методама и за вршење наведених контрола.

Члан 38.

(1) Добра лабораторијска пракса (у даљем тексту: ДЛП) представља систем квалитета који се односи на организационе поступке и услове под којима се врши претклиничко испитивање хемикалије или производа у акредитованим лабораторијама, а у циљу добијања резултата који омогућавају оцјењивање потенцијалних опасности од хемикалије по живот и здравље људи те утицај исте на животну средину.

(2) Резултати лабораторијских испитивања из става 1. овог члана користе се у поступцима класификације опасних супстанци у складу са одредбама овог закона, у поступцима регистрације супстанце или производа, поступцима пријављивања; поступцима прибављања дозволе за стављање на тржиште и коришћење опасне супстанце или производа кад је то прописано и за друга испитивања која су прописана.

(3) Министар општим актом прописује принципе добре лабораторијске праксе.

Члан 39.

(1) Министарство врши процјену усаглашености рада лабораторије са принципима добре лабораторијске праксе.

(2) Процјена усаглашености рада лабораторије са принципима ДЛП утврђује се у поступку прегледа, а на захтјев лабораторије.

(3) Министар доноси рјешење о усаглашености рада лабораторије са принципима добре лабораторијске праксе.

(4) За издавање рјешења о усаглашености рада лабораторије са принципима добре лабораторијске праксе лабораторија плаћа накнаду.

Члан 40.

(1) Преглед из члана 39. став 2. овог закона врши оцјењивач ДЛП и о прегледу сачињава записник.

(2) Оцјењивач ДЛП мора испуњавати услове у погледу стручне спреме, радног искуства и других услова, те мора посједовати овлашћење за те послове издато од стране министра.

(3) У овлашћењу за обављање послова оцјењивача ДЛП мора да стоји изјава оцјењивача о заштити тајности података са којима се среће у току рада.

(4) Министар општим актом прописује начин утврђивања усаглашености рада лабораторије са принципима добре лабораторијске праксе те ближе услове које мора испуњавати оцјењивач ДЛП.

V - ОГРАНИЧЕЊА И ЗАБРАНЕ СУПСТАНЦИ КОЈЕ ИЗАЗИВАЈУ ЗАБРИНУТОСТ

Члан 41.

(1) У циљу адекватне контроле ризика од супстанце која изазива забринутост и обезбјеђења замјене исте одговарајућом алтернативно безбједнијом супстанцом и технологијом, ако је то технички и економски могуће, министар утврђује Листу супстанци које изазивају забринутост, а за које је у ЕУ потребна ауторизација.

(2) Листа супстанци које изазивају забринутост формира се од супстанци које испуњавају критеријуме да буду класификоване као карциногене категорије 1 или 2, мутагене категорије 1 или 2, токсичне по репродукцију категорије 1 или 2 и супстанце које испуњавају критеријуме за идентификацију као ПБТ или вПвБ.

(3) У Листу супстанци које изазивају забринутост стављају се и супстанце које имају својства штетног утицаја на ендокрини систем те супстанце које имају перзистентна, биоакумулативна и токсична својства или веома перзистентна и веома биоакумулативна својства, али не испуњавају критеријуме за идентификацију као ПБТ или вПвБ, а за које постоје научни докази да изазивају штетне последице по здравље људи и животну средину. Наведена својства супстанци се идентификују од случаја до случаја појединачним разматрањима.

(4) Листа супстанци које изазивају забринутост објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 42.

Листа супстанци које изазивају забринутост садржи сљедеће податке:

- а) идентитет супстанце,
- б) својства супстанце на основу којих је класификована у складу са захтјевима из члана 41. ст. 2. и 3. овог закона,
- в) начине коришћења опасне супстанце за које није потребна ауторизација по прописима ЕУ.

Члан 43.

Крајњи корисник супстанце која се налази на Листи супстанци које изазивају забринутост, односно препарата који садржи ту супстанцу, обавезан је да достави Министарству досије са релевантним подацима о начину коришћења супстанце, ако тај начин коришћења није пријавио произвођач или увозник при упису у Инвентар хемикалија.

Члан 44.

(1) Произвођач или увозник хемикалије која је на Листи хемикалија које изазивају забринутост у досијеу поред података из члана 34. став 3. овог закона дужан је да обезбједи и податке о могућим алтернативним супстанцама и технологијама, њиховим опасностима и ризицима за здравље људи и животну средину, те техничке и економске податке о оправданости замјене супстанце са мање опасном.

(2) Министарство врши стручну процјену података из досија о хемикалији ради прописивања мјера за смањење ризика и начина систематског праћења коришћења супстанце која изазива забринутост.

(3) За стручну процјену досијеа и приједлог мјера за заштиту у вези са ставом 2. овог члана подносилац плаћа накнаду.

Члан 45.

При упису хемикалије која изазива забринутост у Инвентар хемикалија поред инвентарског броја хемикалије уписују се и мјере за смањење ризика при употреби и начин систематског праћења коришћења супстанце која изазива забринутост.

Члан 46.

(1) Ограничења и забране производње, стављања на тржиште и коришћења прописују се за хемикалије чија употреба представља неприхватљив ризик по здравље људи или опасност по животну средину.

(2) Ограничења и забране из става 1. овог члана преузимају се из прописа ЕУ а садрже забрањене, односно дозвољене начине коришћења хемикалије, количине и концентрације, дозвољене намјене коришћења и друге услове везано за хемикалију, а који су у вези са забраном или ограничењем употребе.

(3) Поред ограничења и забрана преузетих из прописа ЕУ, у појединачном случају министар може забранити или ограничити производњу, промет или употребу хемикалије или производа у случају да постоји неприхватљив ризик од хемикалије и њене употребе у Републици.

(4) На рјешење министра из става 3. овог члана не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

(5) Министар општим актом прописује услове из ст. 2. и 3. овог члана.

Члан 47.

(1) Ако се ограничења и забране из члана 46. овог закона за одређене супстанце, препарате, односно производе не могу примјенити у кратком периоду из оправданих разлога, министар прописује од када та ограничења и забране постају обавезна.

(2) Рокове из става 1. овог члана министар може мијењати зависно од социо-економских, техничких разлога или сазнања о могућности замјене алтернативним супстанцама.

VI - УСЛОВИ ЗА УВОЗ И ИЗВОЗ ХЕМИКАЛИЈА

Члан 48.

(1) Промет хемикалије и производа који су уписани у Инвентар хемикалија је слободан.

(2) Увозник опасне хемикалије и производа из става 1. овог члана у обавези је прије царињења истих поднијети захтјев здравствено-санитарном инспектору за спровођење санитарног надзора над хемикалијом или производом и том приликом инспектору ставити на увид доказ о упису у Инвентар хемикалија.

(3) Здравствено-санитарни инспектор који је спровео санитарни надзор над хемикалијом која се увози доставља Министарству извјештај о извршеном надзору.

(4) Министар општим актом прописује садржај извјештаја и рок достављања извјештаја у поступку надзора над увозом хемикалије и производа из става 1. овог члана.

Члан 49.

(1) У циљу унапређења сарадње и учешћа у подјели одговорности у међународној трговини опасним хемикалијама, у складу са Ротердамском конвенцијом за увоз и извоз нарочито опасне хемикалије и пестицида, Министарство ће примјенити поступак претходног обавјештења, као и поступак давања сагласности на основу претходног обавјештења о утицају те супстанце на здравље људи и животну средину (у даљем тексту: РИС поступак).

(2) Поступак из става 1. овог члана односи се на ограничења и забране за опасне хемикалије из члана 46. овог закона, као и за хемикалије за које није донесен акт којим се дозвољава стављање хемикалије на тржиште или је тај акт стављен ван снаге прије истека рока важности.

(3) Списак хемикалија за поступак претходног обавјештења и Списак хемикалија за РИС поступак нарочито садржи: назив хемикалије, идентификациони број хемикалије, тарифну ознаку и категорију, односно поткатегорију хемикалије за коју се проводи тај поступак.

(4) Министар утврђује списак хемикалија за поступак претходног обавјештења и Списак хемикалија за РС поступак.

Члан 50.

Категорије хемикалија за које се спроводи поступак из члана 49. став 1. су индустријске хемикалије и пестициди, а поткатегије су:

а) за индустријске хемикалије поткатегија хемикалија за општу употребу и поткатегија хемикалија за професионалну употребу,

б) за пестициде поткатегија средстава за заштиту биља и поткатегија осталих пестицида која обухвата биоцидне производе у заштити биља и друге хемикалије које имају пестицидно дејство.

Члан 51.

(1) За извоз опасне хемикалије која подлијеже захтјевима који се односе на поступак претходног обавјештења извозник је дужан да Министарству достави тражене информације у прописаном року.

(2) Министарство доставља надлежном органу земље увоза преко надлежног органа БиХ обавјештење о извозу хемикалије из става 1. овог члана.

(3) Министарство послје добијања обавјештења о извозу од надлежног органа земље увоза информише тај орган да је примило обавјештење.

(4) Обавјештење из става 2. овог члана нарочито садржи: идентитет хемикалије, податке о извознику хемикалије, категорију и поткатегију хемикалије као и податке о својствима хемикалије и мјерама за смањење ризика.

Члан 52.

(1) Поступак добијања сагласности на основу претходног обавјештења спроводи се за извоз, односно увоз хемикалије или производа са Списка хемикалија за РС поступак и хемикалије која садржи супстанцу са овог списка у таквој концентрацији која према овом закону мора да се обиљежи као опасна, а у оквиру категорија хемикалија за које се спроводи овај поступак.

(2) Министарство је у обавези да достави Секретаријату Ротердамске конвенције, посредством надлежног органа у БиХ, одговор у вези са увозом сваке супстанце са списка Ротердамске конвенције, као и препарата и производа који садрже те супстанце на основу одређеног ограничења, односно забране у складу са одредбама овог закона.

(3) За увоз сваке нове хемикалије која је у поступку укључивања на списак Ротердамске конвенције Министарство доставља одговор најкасније девет мјесеци од дана достављања упутства о доношењу одлуке о стављању те хемикалије на списак Ротердамске конвенције, који припрема Секретаријат конвенције.

(4) Одговор о увозу из ст. 2. и 3. овог члана средства за заштиту биља, односно за хемикалије које имају пестицидно дејство Министарство припрема у сарадњи са органом надлежним за средства за заштиту биља.

Члан 53.

(1) Министарство је у обавези приликом давања сагласности за увоз хемикалије која подлијеже РС поступку да надлежном органу земље извозника достави обавјештење о сагласности под одређеним условима, односно обавјештење о несагласности за увоз сваке супстанце, као и препарата и производа који садрже супстанцу која није на списку Ротердамске конвенције, а за коју друге земље траже претходну сагласност према РС поступку.

(2) Министарство је обавезно да достави обавјештење из става 1. овог члана за увоз сваког средства за заштиту биља које није на списку Ротердамске конвенције, а за које друга земља тражи, у складу са националним прописима те земље, претходну сагласност, у сарадњи са органом надлежним за заштиту биља у Републици.

Члан 54.

(1) За хемикалије које нису на списку Ротердамске конвенције, а које се налазе на Списку за РС поступак, на основу захтјева извозника Министарство тражи претходну сагласност према РС поступку од надлежног органа земље увозника.

(2) Ако надлежни орган земље увозника обавијести Министарство да је сагласан са увозом под одређеним условима и у одређеном року, Министарство о томе обавјештава извозника издавањем сагласности.

(3) Министар општим актом прописује процедуру за РС поступак, садржај захтјева увозника и извозника за прибављање претходне сагласности, тражене информације за потребе претходне сагласности, рокове и друге услове.

Члан 55.

При спровођењу поступка извоза, извозник је дужан да са подацима добијеним од земље увозника у том поступку поступа у складу са одредбама овог закона.

Члан 56.

(1) У поступку добијања сагласности за извоз опасне хемикалије и производа за које се тражи поступак претходног обавјештења или РС поступак Министарство врши стручу процјену података.

(2) За послове стручне процјене података за потребе из става 1. овог члана подносилац захтјева плаћа накнаду.

Члан 57.

(1) Извозник опасне хемикалије која се налази на Списку за РС поступак или на Списку хемикалија за поступак претходног обавјештења обавезан је да до 31. марта текуће године достави Министарству извјештај о количини извезене супстанце у претходној години, као и препарата и производа који садрже супстанце са списка, назив земље извоза, као и опште податке о увознику у електронској форми.

(2) На основу података из става 1. овог члана, Министарство води евиденцију извезених хемикалија по РС поступку, односно хемикалија за које је потребно обезбиједити поступак претходног обавјештавања, у електронској форми.

Члан 58.

На захтјев надлежног органа земље чланице Ротердамске конвенције, а преко чије територије се обавља транзит хемикалије са списка Ротердамске конвенције, Министарство доставља тражене информације у року од 15 дана прије првог дана транзита и сваког сљедећег транзита.

Члан 59.

(1) Министарство доноси списак хемикалија и производа чија је употреба, увоз и извоз забрањен.

(2) Списак хемикалија и производа за које је употреба, увоз и извоз забрањен садржи сљедеће податке: назив опасне хемикалије, односно производа, идентификациони број за хемикалију и тарифну ознаку опасне хемикалије и производа који је предмет забране.

(3) Списак хемикалија из става 1. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

VII - ОДОБРЕЊЕ ЗА ВРШЕЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 60.

(1) Правно лице које обавља дјелатност производње, промета на велико и коришћења опасне хемикалије дужно је уписати ту дјелатност у судски регистар.

(2) Министар доноси рјешење којим се одобрава обављање дјелатности из става 1. овог члана, против којег није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор.

(3) Физичко лице које се бави прометом на мало опасне хемикалије и производа који је садржи те физичко лице које користи опасну хемикалију или производ у одређене сврхе мора обезбиједити одобрење за рад од стране надлежног органа.

(4) Физичком лицу које се бави прометом опасне хемикалије и производа на мало те физичком лицу које користи опасну хемикалију у умјетничке сврхе, научне или друге специфичне сврхе, одобрење издаје надлежни орган локалне самоуправе на чијој територији је регистровано лице.

(5) Надлежни орган локалне самоуправе дужан је послуже издавања рјешења из става 3. овог члана један примјерак истог доставити Министарству.

(6) Ревизија издатих одобрења из ст. 2. и 4. овог члана врши се након пет година од дана правоснажности рјешења.

(7) Министар општим актом прописује опште и посебне услове за обављање дјелатности из става 1. овог члана, класе нарочито опасних хемикалија за које се доноси одобрење, као и опасне хемикалије за које није потребно одобрење, упутство за утврђивање превентивних мјера које се уписују у одобрење кад је то потребно, као и у које сврхе може да се користи хемикалија.

Члан 61.

(1) Захтјев за добијање одобрења из члана 60. став 2. овог закона садржи нарочито: назив и сједиште правног лица и име одговорног лица у правном лицу, назив хемикалије и сврху за коју ће се користити, податке о превентивним мјерама које ће се предузети у сврху безбједног чувања и коришћења те хемикалије.

(2) Министарство на основу поднесеног захтјева врши процјену да ли је у одобрењу потребно прописати посебне услове и у року од 60 дана од дана подношења потпуног захтјева издаје одобрење.

(3) У поступку утврђивања услова за издавање одобрења подносилац плаћа накнаду.

Члан 62.

Обавезу да обезбиједи одобрење из члана 61. овог закона немају научне и образовне установе, као ни државни органи и органи локалне самоуправе којима су неопходне нарочито опасне хемикалије за обављање одређених послова, као и лица која су регистрована за производњу лијекова за хуману и ветеринарску употребу чија област је регулисана посебним законом.

Члан 63.

(1) Опасну хемикалију забрањено је издавати лицима млађим од 18 година.

(2) Лице које преузима опасну хемикалију од увозника или дистрибутера дужно је да му да на увид важећи лични документ.

Члан 64.

(1) Захтјев за издавање одобрења из члана 60. став 2. овог закона одбиће се ако:

а) нису испуњени услови прописани овим законом и актима донесеним на основу њега,

б) је без одобрења обављана дјелатност за коју је потребно одобрење,

в) је повезан власништвом или управљањем са лицем коме је из оправданих разлога одбијен захтјев за давање одобрења.

(2) Министар доноси рјешење о одбијању захтјева из става 1. овог члана, против којег се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 65.

(1) Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе може укинути одобрење из члана 60. овог закона:

а) ако је имаоц одобрења уз захтјев за добијање одобрења дао нетачне податке,

б) ако активности са опасном хемикалијом за које је издато одобрење изазивају знатнију штету по здравље људи и околину него што је то наведено у процјени безбједности при подношењу захтјева,

в) ако је донесено одобрење са другим условима,

г) ако је престало обављање дјелатности за коју је одобрење издато.

(2) На рјешење органа јединице локалне самоуправе из члана 60. став 3. овог закона дозвољена је жалба, која се подноси Министарству.

Члан 66.

Правна лица која се баве производњом опасних хемикалија или користе опасне хемикалије при производњи морају испуњавати следеће опште и посебне услове:

а) да имају објекте изграђене од чврстог материјала са посебним просторијама за смјештај сировина за производњу, за припрему производње, за производњу, складиштење опасних хемикалија, односно производа до њиховог издавања, односно дистрибуције и просторију за складиштење отпада од опасних хемикалија и празне амбалаже,

б) да имају одговарајућу опрему за производњу и коришћење опасних хемикалија те уређаје, апарате и мјерне инструменте у исправном стању,

в) да имају личну заштитну опрему за сваког радника који рукује опасном хемикалијом, урађену у складу са стандардима за рад са хемикалијом са којом се ради,

г) да имају осигурана средства за пружање прве помоћи и средства за деконтаминацију, средства за одржавање опште хигијене радних просторија и личне хигијене запослених,

д) да имају раднике са високом стручном спремом под чијим се непосредним стручним надзором обављају послови производње опасних хемикалија,

ђ) да свим запосленим радницима прије почетка рада са хемикалијама обезбиједи стицање знања о заштити од опасне хемикалије,

е) да радници који обављају послове са опасном хемикалијом буду здравствено способни, што се доказује љекарским увјерењем издатим од стране надлежне здравствене установе.

Члан 67.

У производњи опасних хемикалија коначни производ мора бити контролисан у погледу састава и садржаја нечистоћа према међународно препорученим аналитичким методама у овлашћеним лабораторијама.

Члан 68.

Правна лица која користе опасне хемикалије у научноистраживачке сврхе или у аналитичким лабораторијама морају испуњавати услове у погледу посебних мјера заштите на раду у складу са законом који регулише заштиту на раду.

Члан 69.

Правна лица која се баве прометом опасних хемикалија дужна су:

а) имати просторије за складиштење, чување и издавање опасних хемикалија и производа изграђене од чврстог материјала,

б) имати раднике високе стручне спреме за послове складиштења, чувања и издавања опасних хемикалија, зависно од својстава опасних хемикалија, обима и природе посла,

в) обезбиједити стицање посебних знања за безбједно руковање опасним хемикалијама за раднике који непосредно рукују истим.

Члан 70.

(1) Правна и физичка лица која обављају услужне или посредничке послове при којима не долазе у непосредан контакт са опасном хемикалијом морају имати раднике са посебним знањима за руковање опасним хемикалијама.

(2) Правна или физичка лица из става 1. овог члана дужна су у року од 30 дана од дана започињања ових услужних послова обавијестити Министарство.

Члан 71.

(1) Сваки радник који ради на радном мјесту са опасном хемикалијом обавезан је стећи основна знања о заштити од опасне хемикалије.

(2) Обавезе стицања знања из става 1. овог члана одnose се и на раднике запослене у правним и физичким лицима који се баве производњом и прометом средстава за заштиту биља или биоцида који садрже опасне хемикалије.

(3) Министарство доноси годишњи план стицања посебних знања за лица која рукују опасним хемикалијама и обезбеђује његово спровођење.

(4) Правна лица из члана 60. став 1. и физичка лица из члана 60. став 3. дужна су да обезбиједи запосленим који непосредно рукују опасним хемикалијама континуирано стицање знања за безбједно руковање опасним хемикалијама.

(5) Министар општим актом прописује ближе услове и начин стицања знања из става 4. овог члана те програм обуке за стицање посебних знања за саветника за хемикалије и провјеру истих из члана 32. овог закона.

(6) За организацију и спровођење програма стицања стручног знања правно лице плаћа накнаду.

Члан 72.

(1) Правна и физичка лица која се баве производњом, прометом или користе опасну хемикалију исту не могу складиштити у стамбеним објектима нити у непосредној близини истих.

(2) Правна и физичка лица из става 1. овог члана обавезна су опасне хемикалије држати у посебним просторијама, силосима и другим одговарајућим посудама.

Члан 73.

(1) Просторије и ормари у којима су складиштене опасне хемикалије морају бити закључани, а кључеви задужени од стране одговорног лица у правном лицу које има дозволу за послове производње, промета, складиштења и коришћења опасне хемикалије, односно код физичког лица које користи хемикалије.

(2) На вратима просторија и ормара у којима су смјештене опасне хемикалије на видном мјесту мора стајати знак опасности и натпис којим се упозорава на врсту опасности.

Члан 74.

(1) Правно и физичко лице не може запослити радника на радном мјесту у раду са хемикалијама без обављеног здравственог прегледа у складу са законом из области заштите на раду.

(2) Радници из става 1. овог члана обавезни су контролисати здравствено стање у току рада са опасним хемикалијама и кроз периодичне прегледе у складу са законом.

(3) За вријеме рада са опасним хемикалијама радници су дужни носити заштитну одјећу и обућу у складу са прописима о заштити на раду, односно одјећу која је намијењена за заштиту од опасности која пријети од хемикалије којом радник непосредно рукује.

Члан 75.

(1) Правно лице које се бави производњом, прометом или користи опасне хемикалије, као и физичко лице које

се бави прометом на мало истих обавезно је да обезбиједи средства за пружање прве помоћи у случају несреће изазване опасном хемикалијом.

(2) Правно и физичко лице из става 1. овог члана обавезно је да обезбиједи стандардне оперативне процедуре (у даљем тексту: СОП) о поступању да би се спријечиле несреће, о начину пружања прве помоћи у случају озледе те о поступцима деконтаминације од опасних хемикалија. СОП морају бити истакнуте на видном мјесту и доступне свим запосленим.

Члан 76.

(1) Опасне хемикалије у чврстом или течном стању које могу доспјети у површинске или подземне водотокове не смију се складиштити у зонама санитарне заштите у близини изворишта питке воде.

(2) Опасне хемикалије које дјелују у облику гаса морају се складиштити на одређеној удаљености од најближе стамбене зграде.

Члан 77.

Опасне хемикалије које се сматрају отпадом и амбалажа у којој су биле смјештене опасне хемикалије одлажу се и третирају у складу са прописима о одлагању и третирању опасног отпада.

Члан 78.

(1) Правна и физичка лица која се баве производњом, прометом на велико, складиштењем или продајом на мало опасних хемикалија обавезна су да воде евиденције о опасним хемикалијама.

(2) Извјештај о потрошњи и промету опасних хемикалија на годишњем нивоу лица из става 1. овог члана дужна су доставити Министарству најкасније до 31. јануара текуће године за протеклу годину.

(3) Министар општим актом прописује начин вођења евиденција из става 1. овог члана и начин достављања података из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 79.

(1) Правна лица која први пут стављају опасну хемикалију у промет дужна су у року од осам дана од дана стављања опасне хемикалије у промет обавијестити Министарство.

(2) Уз обавјештење из става 1. овог члана правно лице је обавезно доставити декларацију и упутство за употребу за опасну хемикалију.

Члан 80.

Произвођач или увозник који ставља опасну хемикалију или производ у промет, обавезан је да приликом рекламирања истих у реклами наведе опасна својства хемикалије и производа и производа који по својим карактеристикама није сврстан у опасан али садржи хемикалију која је класификована као опасна, и да је рекламира на начин који неће довести у заблуду корисника да хемикалија има опасна својства.

VIII - СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ ХЕМИКАЛИЈА

Члан 81.

(1) У циљу заштите здравља људи и заштите животне средине од штетног утицаја опасних хемикалија врши се систематско праћење хемикалија од стављања на тржиште до употребе од стране крајњих корисника хемикалија, као и њихових метаболита у животној средини и у живим организмима.

(2) Систематско праћење хемикалија врши се и у циљу спровођења начина коришћења супстанци које изазивају забринутост и оних за које су уведене мјере забране употребе, односно мјере ограничене употребе.

(3) Министарство доноси програм спровођења систематског праћења хемикалија из става 1. овог члана.

(4) За стручни дио програма из става 3. овог члана Министарство може ангажовати научно-стручне организације и привредне субјекте са којима је закључило уговор.

Члан 82.

Уколико се за потребе спровођења програма системског праћења хемикалија врше лабораторијска испитивања, иста може вршити само лабораторија која има акредитоване методе за тражена испитивања или има уговор о сарадњи са лабораторијом која испуњава те услове.

Члан 83.

(1) Здравствена установа коју овласти министар за вршење контроле тровања обавезна је да Министарству доставља податке о лицима отрованим опасним хемикалијама и производима који их садрже.

(2) Министарство податке из става 1. овог члана користи за контролу ризика које хемикалије представљају по људско здравље и животну средину.

(3) Министарство ће из базе података коју води, на тражење здравствене установе из става 1. овог члана, доставити БТЛ, као и друге податке о безбједности од хемикалије.

(4) У хитним случајевима здравствена установа може добити податке о безбједности хемикалије и од правног лица које је ставило хемикалију на тржиште.

Члан 84.

Овлашћена здравствена установа за контролу тровања дужна је да информације којима располаже, а у вези са тровањима опасним хемикалијама, достави и другим релевантним здравственим радницима, а исти се могу користити само за медицинске сврхе.

IX - УСЛОВИ ЗА СТАВЉАЊЕ ДЕТЕРГЕНТА НА ТРЖИШТЕ

Члан 85.

(1) ДETERГЕНТ се може ставити на тржиште ако сурфактант садржан у том детергенту испуњава критеријуме потпуне аеробне биоразградљивости и ако друге хемикалије садржане у детергенту испуњавају услове прописане овим законом.

(2) ДETERГЕНТ који садржи сурфактант који не испуњава услове из става 1. овог члана може се у изузетним случајевима и за професионално коришћење дозволити под условом да сурфактант који је садржан у том детергенту испуњава критеријуме примарне биоразградљивости и друге прописане услове.

(3) Резултате испитивања којима се доказује да детергент испуњава захтјеве из става 1. овог члана произвођач или увозник који ставља детергент на тржиште у обавези је да чува и исте доставља Министарству по захтјеву.

(4) Министар ће општим актом прописати ближе критеријуме за детергенте који се стављају на тржиште и методе испитивања биоразградљивости сурфактанта.

Члан 86.

(1) Произвођач или увозник који ставља детергент из члана 85. став 1. овог закона на тржиште дужан је да прије стављања детергента на тржиште прибави рјешење министра, којим се одобрава коришћење тог сурфактанта у детергенту.

(2) Захтјев за добијање рјешења из става 1. овог члана подносилац доставља Министарству.

(3) Уз захтјев из става 2. овог члана подносилац доставља и технички досије о сурфактанту, који садржи податке о идентификацији сурфактанта, резултате испитивања биоразградљивости, информације о метаболитима биоразградње сурфактанта, податке о количини сурфактанта и предвиђени начин коришћења детергента уз приједлог процјене ризика.

(4) Министарство врши процјену техничког досијеа о сурфактантима у детергенту и одлучује о захтјеву у року од шест мјесеци од дана подношења потпуног захтјева.

(5) Министар општим актом прописује садржај техничког досијеа о сурфактанту у детергенту.

(6) За процјену техничког досијеа о сурфактанту плаћа се накнада.

Члан 87.

(1) Министарство, у року од 30 дана од дана подношења захтјева за издавање рјешења којим се одобрава стављање сурфактанта на тржиште, може захтијевати допуну података од подносиоца. Ако процијени потребу за истим одређује рок за достављање тих података.

(2) Ако Министарство упутити захтјев за допуну података из става 1. овог члана, рок за издавање рјешења се продужава за онолико дана колико је прошло до достављања тражених података.

(3) Уколико подносилац захтјева из става 1. овог члана не поступи у складу са ставом 2. овог члана, захтјев се одбацује као непотпун.

Члан 88.

(1) Приликом одлучивања о захтјеву за доношење рјешења којим се одобрава употреба сурфактанта, Министарство врши анализу приједлога процјене ризика сурфактанта зависно од резултата испитивања биоразградљивости, својстава сурфактанта и његових метаболита, количине сурфактанта у детергенту и начина коришћења узимајући у обзир и социо-економску процјену оправданости употребе, као и захтјеве који се односе на безбједност хране и одржавање јавне хигијене у складу са другим прописима.

(2) Процјена ризика из става 1. овог члана врши се на основу техничког досијеа о сурфактанту.

(3) Рјешење министра којим се одобрава коришћење сурфактанта у детергенту може да садржи и услове под којима се користи сурфактант.

(4) Ако министар забрани коришћење сурфактанта у детергенту, а исти се већ налази на тржишту на основу ранијег прописа, министар ће у рјешењу којим се забрањује коришћење сурфактанта прописати рок у коме се детергент мора повући са тржишта.

(5) Рок из става 4. овог члана не може бити дужи од двије године.

(6) На рјешење из става 4. овог члана не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 89.

(1) Правно лице које се бави производњом детергента и обезбједило је рјешење којим се одобрава коришћење сурфактанта у детергенту од стране Министарства, уколико дође до измјене у погледу количине сурфактанта у истом производу или се измијени начин употребе детергента, доставља Министарству технички досије ажуриран новим подацима.

(2) На основу информација из става 1. овог члана министар може донијети ново рјешење којим се одобрава коришћење сурфактанта под измијењеним околностима садржаним у досијеу и повући раније издато рјешење, или забранити коришћење сурфактанта у детергенту новим рјешењем, уз обавезу да одреди крајњи рок у ком се тај детергент мора повући са тржишта.

(3) На рјешење из става 2. овог члана није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 90.

(1) Листу сурфактаната који се могу користити у детергентима за које је Министарство издало рјешење, којим се одобрава њихово коришћење, начин коришћења и ограничења у намијени, утврђује министар.

(2) Листа сурфактаната којима је забрањено коришћење у детергенту објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Члан 91.

Лабораторије које утврђују биоразградљивост сурфактанта морају обезбиједити систем квалитета усклађен са принципима ДЛП, уз обезбјеђене акредитоване методе при испитивању биоразградљивости сурфактанта.

Члан 92.

(1) Правно лице које ставља детергент на тржиште обавезно је да исти обиљежи у складу са одредбама овог закона које се односе на класификацију, паковање и обиљежавање, као и друге специфичне захтјеве у складу са овим законом.

(2) Правно лице које ставља детергент на тржиште, а који је намијењен општој употреби, урадиће листу података о саставу детергента, начину употребе истог и чувати је овјерену од стране одговорног лица најмање пет година. Подаци садржани у листи података морају бити доступни јавности.

(3) Министар општим актом прописује специфичан начин обиљежавања детергента и садржај листе података о саставу и начину употребе детергента.

X - ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 93.

(1) Министарство обезбјеђује механизме којима се одређени подаци добијени у поступку уписа у Инвентар хемикалија од подносиоца захтјева стављају јавности на располагање.

(2) Подаци који морају бити доступни јавности односе се нарочито на:

- а) име опасне супстанце садржане у хемикалији или производу по IUPAC номенклатури,
- б) трговачко име хемикалије,
- в) класификација и обиљежавање хемикалије,
- г) подаци о физичким и хемијским својствима хемикалије,
- д) подаци о судбини хемикалије, саме или у производу кроз животни циклус исте, посебно њен утицај на животну средину,
- ђ) резултати токсиколошких и екотоксиколошких испитивања,
- е) праг ефекта,
- ж) упутство за безбједно руковање,
- з) аналитичке методе за идентификацију опасне супстанце у случају акцидента, као и за одређивање изложених људи и животне средине.

Члан 94.

(1) Подаци који не смију бити доступни јавности, а које Министарство чува као пословну тајну су следећи:

- а) подаци о тачном саставу препарата;
- б) прецизни подаци о свакој намјени и начину примене опасне супстанце;
- в) односи у пословању између произвођача, увозника, дистрибутера и крајњег корисника у ланцу снабдијевања;
- г) прецизне количине супстанце произведене и стављене на тржиште.

(2) У хитним случајевима, кад то процијени министар, у циљу заштите људи и животне средине, подаци из става 1. овог члана могу се учинити доступним јавности.

Члан 95.

(1) Поред података који се достављају Министарству на основу овог закона или на оправдани захтјев Министарства, а који су наведени као пословна тајна, на захтјев лица које доставља податке одређеним степеном повјерљивости могу бити означени и други подаци.

(2) Министар, на основу процјене оправданости захтјева за означавање одређеним степеном повјерљивости података из става 1. овог члана, доноси рјешење о одобравању захтјева или одбија захтјев са образложењем.

(3) За процјену оправданости захтјева из става 2. овог члана плаћа се накнада.

Члан 96.

Лица запослена у Министарству, здравствени радници и друга лица којима су у обављању послова доступни подаци који су овим законом утврђени као пословна тајна или имају ознаку другог степена повјерљивости, који је утврђен поступком од стране Министарства, обавезни су да их чувају и по престанку обављања тих послова у складу са законом.

Члан 97.

(1) Да би се обезбиједило адекватно управљање хемикалијама у свим фазама животног циклуса хемикалије од производње до одлагања и тиме допринијело одрживом развоју Републике у области хемикалија, Влада Републике Српске оснива Заједничко радно тијело за интегрисано управљање хемикалијама.

(2) Заједничко радно тијело за интегрисано управљање хемикалијама оснива се од представника министарстава, привредних субјеката, научноистраживачких институција и представника других организација и институција који ће компетентно одлучивати о остваривању принципа из документа Стратешког приступа међународном управљању хемикалијама.

(3) За потребе Заједничког радног тијела за интегрисано управљање хемикалијама Министарство врши стручне и административно-техничке послове.

(4) Народна скупштина Републике, на приједлог Владе Републике, доноси Стратегију хемијске безбједности у циљу ефикасног и транспарентног спровођења политике на пољу безбједног коришћења хемикалија, заштите здравља грађана и заштите животне средине.

Члан 98.

(1) Министарство надлежном органу царине у БиХ доставља Интегрални инвентар хемикалија, који садржи податке о хемикалијама и производима, Листу супстанци којима се забрањује увоз, Списак хемикалија за РС поступак, Списак хемикалија за поступак претходног обавјештења, списак увозника којима је дато одобрење за увоз нарочито опасних хемикалија и друге релевантне листе хемикалија утврђене и објављене у Републици.

(2) Документе из става 1. овог члана Министарство ће доставити и надлежном министарству БиХ кад је то прописано законом.

(3) Царински органи провјеравају да ли је извозник спровео поступак претходног обавјештења и РС поступак за хемикалију коју увози а за коју је прописан тај поступак.

(4) Уколико нису обезбијеђени услови за увоз опасне хемикалије у складу са овим законом, исти ће се забранити.

Члан 99.

Министар ће општим актом прописати висину накнада из чл. 27, 29, 35, 39, 44, 56, 71, 86. и 95. овог закона, које су приход буџета Републике.

XI - НАДЗОР

Члан 100.

(1) Надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу њега врши Републичка управа за инспекцијске послове преко здравствено-санитарних инспектора овлашћених за вршење надзора над опасним хемикалијама и детергентима.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, инспекцијски надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу њега, а који се односе на малопродају или

коришћење за личне потребе опасних хемикалија, врши здравствено-санитарна инспекција у саставу органа локалне самоуправе.

(3) Здравствено-санитарни инспектори овлашћени за вршење надзора над опасним хемикалијама из ст. 1. и 2. овог члана, поред услова прописаних Законом о инспекцијама у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 113/05 и 1/08), обавезни су да се континуирано образују из области опасних хемикалија, а у складу са програмом едукације прописаним овим законом.

Члан 101.

(1) У обављању надзора овлашћени инспектор има право и дужност да:

а) забрани производњу, промет и коришћење опасних хемикалија те, по потреби, нареди да се оне униште ако утврди да услед њиховог дјеловања могу настати штетне посљедице по здравље људи или на животну средину,

б) забрани производњу, промет и коришћење опасних хемикалија лицу које нема одобрење за обављање тих послова,

в) забрани производњу, промет и коришћење опасних хемикалија правном и физичком лицу ако није обезбједило прописану заштиту на раду у складу са прописима о заштити на раду,

г) забрани промет опасних хемикалија које нису уписане у Инвентар хемикалија,

д) забрани рад правном и физичком лицу ако не води законом прописане евиденције или не доставља прописане извјештаје,

ђ) забрани рад правном лицу које се бави производњом, прометом и употребом опасних хемикалија ако нису извршени здравствени прегледи запослених прописани законом,

е) забрани промет опасних хемикалија чија амбалажа, паковање и обиљежавање нису у складу са овим законом,

ж) забрани промет опасних хемикалија које нису класификоване и обиљжене у складу са овим законом,

з) нареди уклањање недостатака у вези са производњом, прометом или коришћењем опасних хемикалија ако такви недостаци представљају опасност за живот и здравље људи или опасност по животну средину,

и) нареди испитивање опасне хемикалије ради израде процјене опасности хемикалије при сумњи на промјену својстава хемикалије,

ј) нареди предузимање мјера за које је овлашћен овим законом и другим прописима.

(2) Мјере из става 1. овог члана овлашћени санитарни инспектор може наредити и лицима која користе средства за заштиту биља која садрже опасне хемикалије.

Члан 102.

Правна и физичка лица обавезна су омогућити инспектору обављање надзора и ставити на располагање потребну количину узорака ради утврђивања да ли је опасна хемикалија класификована, обиљжена и запакована у складу са својствима исте, као и пружити потребне податке и обавјештења.

Члан 103.

Ради праћења стања и предузимања адекватних мјера из области опасних хемикалија, здравствено-санитарна инспекција обавезна је да два пута годишње Министарству достави информацију о налазима и резултатима извршених инспекција.

ХП - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 104.

Ко неовлашћено производи, врши промет или користи опасне хемикалије казниће се према Кривичном зако-

ну Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 49/03, 108/04, 37/06 и 70/06).

Члан 105.

(1) Новчаном казном од 5.000 до 100.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

а) производи или ставља у промет опасну хемикалију или производ који нису класификовани, обиљжени и паковани у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега (члан 6. став 1.),

б) ставља у промет опасну хемикалију или производ који нису у оригиналном паковању произвођача (члан 15.),

в) рекламира опасну хемикалију или производ супротном одредбама овог закона (чл. 16. и 80.),

г) не прикупља и не чува податке о опасним хемикалијама и производима на начин и у року који је прописан овим законом (члан 18.),

д) БТЛ прописане садржине не достави сваком сљедећем дистрибутеру или крајњем кориснику на њихов захтјев при набавци препарата (чл. 21. и 23.),

ђ) измијењен и допуњен БТЛ не садржи напомену: "ревидиран" и датум када су извршене измјене (члан 23.),

е) складишти опасну хемикалију или производ супротном одредбама овог закона и прописа донесених на основу њега (члан 28.),

ж) производи или врши промет опасних хемикалија које нису уписане у Инвентар хемикалија (члан 31.),

з) не сачини досије о опасној хемикалији у складу са овим законом (члан 34.),

и) у прописаном року и на прописан начин не води евиденције и не достави извјештај (чл. 34. и 78.),

ј) стави у промет супстанцу која изазива забринутост и која се налази на Листи забрањених хемикалија (члан 41.),

к) се бави производњом, прометом и употребом опасних хемикалија, без одобрења за рад издатог од стране Министарства (члан 60.),

л) издаје опасну хемикалију лицима млађим од 18 година (члан 63.),

љ) не обезбједи обученост за рад са опасним хемикалијама и континуирану едукацију (члан 71.),

м) запосли радника на радно мјесто са опасним хемикалијама без претходно обављеног здравственог прегледа за те послове (члан 74.),

н) не обезбједи средства за пружање прве помоћи у случају несреће изазване хемикалијом и СОП (члан 75.),

њ) складишти опасне хемикалије у зонама заштите изворишта питке воде или хемикалије у облику гаса у непосредној близини стамбене зграде (члан 76.),

о) ставља на тржиште детергент за општу употребу који садржи сурфактант који не испуњава критеријуме потпуне аеробне биоразградљивости и друге услове прописане овим законом (члан 85.),

п) ставља на тржиште детергент за професионално коришћење који не испуњава критеријуме примарне биоразградљивости (члан 85.),

р) прије стављања детергента на тржиште не прибави одобрење министра којим се одобрава коришћење сурфактанта у детергенту (члан 88.),

с) не повуче са тржишта детергент који садржи забрањени сурфактант у одређеном року (члан 88.).

(2) За прекршај из става 1. овог члана правном лицу може се уз изречену новчану казну изрећи и заштитна мјера забране вршења одређене дјелатности у трајању од шест мјесеци.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 до 10.000 КМ.

(4) За прекршај из става 1. овог члана одговорном лицу у правном лицу може се уз изречену новчану казну изрећи и заштитна мјера забране вршења одређених послова у трајању од три до шест мјесеци.

Члан 106.

(1) Новчаном казном од 250 до 5.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако:

а) не обезбиједи одобрење за промет опасних хемикалија и производа на мало од надлежног органа локалне самоуправе (члан 60.),

б) не обезбиједи континуирано стицање знања о опасним хемикалијама (члан 71.),

в) се не подвргне обавезним здравственим прегледима за лица која раде са опасним хемикалијама и не носи заштитну одјећу и обућу у складу са прописима о заштити на раду (чл. 74. и 75.),

г) није обезбиједило посебну просторију за опасну хемикалију (члан 73.),

д) врши промет на мало детергента који садржи забрањени сурфактант (члан 88.).

(2) За прекршај из става 1. овог члана поред новчане казне може се изрећи и заштитна мјера забране вршења одређених послова у трајању до шест мјесеци.

ХIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 107.

(1) Произвођач, увозник или дистрибутер који ставља на тржиште опасну хемикалију и одређени производ дужан је да класификује и обиљежава ту супстанцу, препарат, односно производ у складу са чланом 6. став 2., чл. 14. и 19. овог закона у року од годину дана од објављивања прописа када се ти прописи ослањају на поступак класификације, обиљежавања и паковања који је у складу са ЕУ прописима, односно у року који ЕУ одреди за прелазак на поступак класификације и обиљежавања у складу са Глобално хармонизованим системом класификације и обиљежавања.

(2) Произвођач или увозник опасне хемикалије обавезан је да поднесе пријаву за упис хемикалије у Инвентар хемикалија у року од шест мјесеци од дана доношења прописа из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона.

(3) Снабљивач одређене врсте и одређене количине хемикалије која се класификује као опасна дужан је да обезбиједи савјетника за опасне хемикалије у року од двије године од дана објављивања прописа из члана 32. овог закона.

(4) Правна и физичка лица која се баве производњом, прометом и коришћењем опасне хемикалије те малопродајом исте, дужна су да обезбиједи одобрење за обављање те дјелатности од надлежног органа у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(5) Правно лице које је у обавези да спроведе поступак претходног обавјештења и РС поступак у складу са одредбама овог закона дужно је да тај поступак спроведе у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(6) Лице које ставља на тржиште детергенте или сурфактанте који се налазе на тржишту на дан ступања на снагу овог закона дужно је прибавити одобрење за стављање у промет истих, односно коришћење у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(7) Започети поступци који се односе на захтјев за разврставање и обиљежавања отрова довршиће се у складу са досадашњим прописима из области отрова.

(8) Комисија за отрове Републике Српске, именована од стране министра, наставља са радом до завршетка започетих поступака из става 7. овог члана.

(9) До доношења Инвентара о хемикалијама из члана 48. овог закона за увоз опасних хемикалија примјењиваће

се Закон о превозу опасних материја ("Службени гласник Републике Српске", број 1/08).

Члан 108.

(1) Влада Републике Српске ће донијети Стратегију хемијске безбједности Републике Српске у року од годину дана од ступања на снагу овог закона.

(2) Влада Републике ће у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона именовати Заједничко радно тијело за интегрисано управљање хемикалијама.

Члан 109.

(1) Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети опште акте:

а) правилник о класама опасности и поступку класификације, обиљежавања и паковања опасних хемикалија (члан 8.),

б) правилник о методама испитивања својстава хемикалија (члан 13.),

в) правилник о начину паковања, обиљежавања и рекламирања опасних хемикалија (члан 17.),

г) правилник о критеријумима за израду БТЛ, садржају и начину израде БТЛ (члан 23.),

д) правилник о условима које морају испуњавати институције које врше процјену безбједности хемикалија (члан 24.),

ђ) правилник о процјени безбједности хемикалије (члан 26.),

е) правилник о условима за складиштење опасних хемикалија (члан 28.),

ж) правилник о условима за складиштење хемикалија у промету на мало (члан 29.),

з) правилник о начину вођења Интегралног инвентара хемикалија (члан 30.),

и) правилник о начину вођења Инвентара хемикалија (члан 31.),

ј) правилник о садржају досијеа и начину вођења евиденција о хемикалији (члан 34.),

к) правилник о принципима добре лабораторијске праксе (члан 38.),

л) правилник о начину утврђивања усаглашености рада лабораторије са принципима ДЛП (члан 40.),

љ) правилник о условима за ограничење и забрану производње, промета и коришћења хемикалија (члан 46.),

м) правилник о садржају извјештаја у поступку надзора над увозом хемикалије (члан 48.),

н) правилник о процедури за РС поступак и поступак претходне усаглашености (члан 54.),

њ) правилник о утврђивању општих и посебних услова за обављање послова производње, промета и коришћења опасних хемикалија (члан 60.),

о) правилник о начину стицања и провјере знања о опасним хемикалијама (члан 71.),

п) правилник о начину вођења евиденција и достављању података о хемикалијама (члан 78.),

р) правилник о критеријумима за стављање детергентата на тржиште (члан 85.),

с) правилник о садржају досијеа о сурфактанту у детергенту (члан 86.),

т) правилник о обиљежавању детергентата (члан 92.),

ђ) правилник о висини накнада прописаних овим законом (члан 99.).

Члан 110.

До доношења општих аката прописаних овим законом примјењиваће се општи акти донесени на основу Закона о отровима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 70/06 и 73/08) уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 111.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о отровима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 70/06 и 73/08).

Члан 112.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-396/09
10. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

460

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЗДРАВЉА БИЉА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Проглашавам Закон о заштити здравља биља у Републици Српској, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет осмој сједници, одржаној 11. марта 2009. године - а Вијеће народа 23. марта 2009. године потврдило да усвојеним Законом о заштити здравља биља у Републици Српској није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-284/09
24. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др Рајко Кузмановић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ЗДРАВЉА БИЉА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се заштита здравља биља, промет биља и биљних производа, здравствена контрола биља у промету, надлежност фитосанитарне инспекције и друга питања важна за спровођење заштите здравља биља у Републици Српској.

Члан 2.

(1) Појмови који се користе у овом закону имају следеће значење:

а) аутохтони организам је она врста организма која је у одређеном екосистему природно присутна;

б) биљем се сматрају живе биљке и живи дијелови биљака, укључујући сјеме;

в) биљни производи су сви производи биљног поријекла, непрерађени или подвргнути процесу једноставне прераде, због чега се више не могу сматрати биљем, као и дрво ако задржава у потпуности или дјелимично своју природно облу површину, са или без коре или ако је у облику иверице, струготине, дјелића, отпада или ако се користи у форми резане грађе, амбалаже, летвица, палета и материјала за паковање у транспорту пошिल्ки, а може да представља ризик по здравље биља;

г) биљке намијењене за садњу су:

1) већ засађене биљке, намијењене да остану засађене или расађене после њиховог уношења и

2) биљке које нису засађене, али су намијењене за садњу;

д) биљни пасош је документ, исправа или друга службена ознака којом се потврђује да биље, биљни производи и регулисани објекти у промету испуњавају фитосанитарне услове прописане овим законом и прописима донесеним на основу њега;

ђ) биолошка заштита биља је стратегија сузбијања штетних организама у пољопривреди и шумарству коришћењем природних непријатеља или њихових производа и других саморепродукујућих живих бића;

е) визуелни преглед је преглед биља, биљних производа и регулисаних објеката голим оком или коришћењем лупа, бинокулара или микроскопа, без вршења лабораторијске анализе, ради утврђивања присуства штетних организама на биљу, биљним производима и регулисаним објектима;

ж) држалац биља, биљних производа и регулисаних објеката (у даљем тексту: држалац биља) је правно и физичко лице, односно предузетник који је власник или корисник биља, биљних производа и регулисаних објеката, односно лице које се бави производњом, прерадом, дорадом, складиштењем, прометом и увозом или их на други начин користи, као и власник или корисник земљишта на којем се утврди присуство штетних организама;

з) здравље биља је заштита здравља биља, биљних производа и регулисаних објеката од штетних организама примјеном фитосанитарних мјера;

и) земља поријекла је земља у којој је гајено биље или земља у којој је гајено биље од кога су добијени биљни производи или земља гдје су биљни производи први пут изложени дјеловању штетних организама;

ј) извјештавање је службена процедура којом се успоставља ток информација на прописан начин;

к) извоз је сваки транспорт пошिल्ке изван територије Републике Српске, што обухвата реекспорт и привремени извоз;

л) интродуковани организми су све врсте организама које уноси човек у одговарајући екосистем гдје до тада нису били присутни;

љ) мјесто производње је било која производна површина, односно објекат који представља јединствену производну јединицу, са свим пратећим објектима, механизацијом и опремом;

м) међународно прихваћени стандарди, смјернице и препоруке су они које су разрађени у оквиру Секретаријата међународне конвенције за заштиту биља и у сарадњи са регионалним организацијама које дјелују у складу са међународном конвенцијом о заштити биља (IPPC);

н) стални надзор је службени процес биљежења, прикупљања и обраде података о присуству или одсуству штетних организама на бази фитосанитарних прегледа, праћења, провјере здравственог стања или других процедура и на основу других извора;

њ) праћење здравственог стања је поступак праћења и провјере фитосанитарног стања у Републици Српској;

о) провјера здравственог стања је службена процедура којом се путем визуелног прегледа биља, узимања службених узорак и лабораторијском анализом провјерава присуство штетних организама на биљу, биљним производима и регулисаним објектима;

п) провоз је сваки транспорт пошिल्ке преко територије Републике Српске;

р) регулисани објекти су парцеле пољопривредног и шумског земљишта, објекти предвиђени за складиштење, обраду, дораду и прераду биља и биљних производа, амбалажа за паковање и транспорт, контејнери, земља и друге подлоге у којима или на којима се биљке гаје или други организми, објекти и материјали који могу да садрже и преносе штетне организми;

с) посебни надзор је службена процедура која се спроводи у утврђеном периоду, ради откривања појаве штетних организама или утврђивања особености њихове популације или утврђивање границе подручја које се сматра зараженим, нападнутим или слободним од штетних организама;

т) пошिल्ка биља је одређена количина биља, биљних производа и прописаних објеката која се транспортује;